

Finnbogi Ísakson, lögtingsformaður:

Ein politikari víkir ikki frá sínum fyrri eitt gott orð

- Tað hevur avgjørt sett síni merki í tingarbeiðið, at lønin ikki hevur verið hægri enn so, at ein stórir partur av tingmanningini hevur havt annað arbeiði. Tí kemur tað fyrri, at tingfólk ikki seta seg nóg væl inni í málini, ið eru til viðgerðar. Fåa tingfólk betri arbeiðsumstøður og tey ikki hava nakað størvegis annað við síðuna av fer tað at síggjast aftur í orðaskiftinum og tingarbeiðinum, sigur Finnbogi Ísakson

TURID KJOLBRO

Núverandi formaður á Føroya Løgtingi, Finnbogi Ísakson, er varin við at leggja sínar starvsfelagar í tinginum undir ikki at duga at samskifta nóg væl á tingi og í kjaksendingum í loftmálunum.

- Í summum av kjaksendingunum í loftmálunum verður lagt upp til, at lutakaramir meiri ella minni kunnu rópa eftir hvør øðrum. Tey luttakandi verða sett yvir av hvør øðrum og so vilt eg veit fáa tey at vita, at tey kunnu bróta hvønn annan av. Tí verður sendingin kanska meiri undirhald enn nakað annað. Aðrar sendingar eru meiri siðiligar, har nóg sjónarmið koma fram. Ein partur av orsökini til, at kjaksendingar kanska serliga í sjónvarpinum enda í orðabardaga er, hvussu tær eru skipaðar og ætlaðar, sigur Finnbogi Ísakson.

Öv ringar umstøður

Finnbogi Ísakson hevur sitað á tingi fyrri Tjóðveldisflokkinn frá 1966 til 1984, og síðani 1988. Trý skifti hevur hann verið landsstýrismaður, og síðani seinasta

vár hevur hann verið tingformaður. Nøkur valskeið í sektis- og sjeftiárunum var hann næstformaður á tingi.

- Tað kemur uttan iva fyrri á tingi, at orðaskiftið fer heldur langt burtur frá tí tað snýr seg um, men eg rokni ikki við, at føroyskir politikarar eru meiri persónligir í sínum úttalilsum á tingi enn politikarar í øðrum londum. Orðaskiftið millum politikarar er ofta harðari enn orðaskiftið millum onnur fólk, sigur Finnbogi Ísakson.

Síðani seinasta vár hevur Finnbogi Ísakson ferð eftir ferð fært fram, at tingfólk eiga at brúka ein nóg stórri part - helst alla sína tíð - til tingarbeiðið.

- Fåa tingfólk betri arbeiðsumstøður og tey ikki hava nakað størvegis annað við síðuna av fer tað at síggjast aftur í orðaskiftinum. Trupulleikin er, at tá ið tingfólk hava hálvt ella 3/4 starv við síðuna av, knípri tað við at lesa alt tað sum lesast skal. Sum er hava tey heimild til at hava fulltíðarstarv við síðuna av, men mætt kunnugt eru tað tey fægstu sum hava tað. Við nýggju lonarskipanini, ið er í uppskoti, fáa tingfólk

eina góða løn, og tá mugu tey ikki hava meiri enn hálvt starv við síðuna av. Tá eigur at verða kravt av teimum, at tey eru meiri á fundum, og tað færir av sær sjálvum við sær, at tað verður minni tíð til annað arbeiði.

- Tað hevur sett síni merki í tingarbeiðið, at lønin ikki hevur verið hægri enn so, at ein stórir partur av tingmanningini hevur havt annað arbeiði. Tí kemur tað fyrri, at tingfólk ikki seta seg nóg væl inni í málini, ið eru til viðgerðar. Summi mál eru, sum tingfólk hava nógva vitan um, og tey fáa mangan eina drúgvri viðgerð enn tey hava uppiborið.

- At tingfólk kanska hava hug at dyrka ósemjuna er ein partur av demokratisk skipanini. Ein høvuðsuppgáva hjá andstøðuni er at gera vart við um nakað er skeiðt í tí, sum samgongan kemur við og fremur. Hon skal finnast og so kann tað jú henda, at tað verður ósakligt við hvørt, sigur Finnbogi Ísakson.

Lurta eftir hvør øðrum

Síðani seint seinasta heyst hava allir tingfundirnir verið sendir um sjónvarps-sendarar. Fólk kring landið

kunnu tí heima í stovuni fylgja við í, hvat verður sagt á tingsins røðarapalli. Og ikki so sjáldan hoyrist, at formansskapinum í tinginum heitir á tingfólk um at halda seg til málið, sum er til viðgerðar.

- Moguliga er núverandi tingformaður eitt sindur strangari við hvørt enn teir flestu undanfarnu tingformenn hava verið. Ta fyrstu tíðina eftir, at tingfundirnir blivu varpaðir út, vórðu orðaskiftini heldur longri enn tey plagdu at vera, men tað hevur longu javnað seg. Tingfólk royna at vanda sær um orðini, men tá ið eitt orðaskifti verður heitt kann eitt orð gleppa av munni, sum ikki skuldi verið sagt. Persónprofileringin, tað at farið verður eftir manninum ístaðin fyrri málinum, er sjálvsagt ikki gott og sakligt. Eftir forminum roynir formanskapurin at halda styr á tí og gera vart við tað, tá ið tað kemur fyrri.

- Tað kemur fyrri, at tingfólk leggja hvør øðrum orð í munnin, men yvirhøvur hugsi eg, at tey lurta eftir hvørjum øðrum, men hvussu væl veit eg ikki. At politikarar eru fastlestir í síni egnu meining er eyð-



Finnbogi Ísakson, lögtingsformaður

kent fyrri allar politikarar alla staðni. Ein politikari víkir ikki frá sínum fyrri eitt gott orð. Sjálvsagt skal ein politikari hava virðing fyrri meiningum hjá øðrum politikarum og eisini vera forur fyrri at taka nakað til sín sum eina meting. Men tað er grundleggjandi fyrri politikarar, at teir hava eitt sjónarmið og tað skal nóg til at sannføra teir um, at teir eiga at meina nakað annað. Annars er tað sum heild menniskjansligt, at fólk fyrri ein og hvønn prís halda uppá siitt, sigur Finnbogi Ísakson.

Evnisdagur um samskifti

- Tá ið eg kom á ting í sektiarunum sátu fyrri ein stóran part eldri og gamlir menn á tingi. Teir vóru sáttligir í tí teir sögdu, men tær stóru konfrontasjonirnar, sum vóru í okkara samfelag undir krígunum og eftir krígið

sótu ógilega djúpt í politikarunum. Kanska vóru teir varnir við at siga nakað, men eg merkti á orðaskiftinum, at gamalt agg lá undir. Eg haldi ikki, at politikarar í dag bera so nóg uppá gamalt agg.

Í hesum valskeiðnum hevur tvær reisir verið skipað fyrri evnisdøgum fyrri politikarar, har teir eru kunnaðir um ávis mál og viðurskifti. Og tingformaðurin visir ikki aftur, at hann fer at skjóta upp fyrri formansskapinum at hava ein evnisdag um samskifti.

- Kanska áttu vit at havt ein evnisdag um, hvussu vit samskifta. Eg eri hugaður fyrri at tosa við hinar í formansskapinum og umsitingini um tað. Um ikki í vár, so kanska í heyst. Tað hevði kanska verið við til at hækka orðaskiftið í tinginum, sum ein og hvør lögtingsformaður ynskir, sigur Finnbogi Ísakson.

Gunnleyg Durhuus, NLP-ráðgevi og skeiðhaldari:

Vit hava ov lítla virðing fyrri hvør øðrum

TURID KJOLBRO

Fólk samskifta ymiskt. Føroyingar tosa sínámillum óðrvísi enn eitt nú danir, ið vit plaga at leggja undir at tosa meiri enn vit. Men Gunnleyg Durhuus, NLP-ráðgevi og skeiðhaldari, meinar ikki, at vit duga verri at samskifta enn onnur fólk. At samskifta er ikki bara at tosa, tað er eisini at lurta.

- Vit siggja ofta í føroyskum kjaksendingum í sjónvarpinum, at samskiftið millum persónar, sum eru ósamdir um eitthvørt, er heilt út av lagi. Tað er heilt vanligt at siggja, at fólk vanta virðing fyrri hvør øðrum og

meiningunum hjá hvør øðrum. Tað er í lagi, at vit eru ósamdir, men vit eiga at virða meiningina hjá hvør øðrum. Tí hevur tú virðing fyrri øðrum hevur tú samstundis virðing fyrri tíni egnu meining. Vit siggja í kjaksendingum, at partarnir ístaðin fyrri at lurta eftir hvør øðrum, leggja hinum partinum orð í munnin og eru púra fastlestir í teirra egnu meining. Tá meti eg, at tað er av týðningi hjá vertinum í sendingini at fara aftur um meiningina hjá partunum og spyrja, hvat tað er sum ger, at partarnir nú hava meiningina teir hava, og hvørji virði leggja aftanfyrri.

Annað, ið eisini ofta hendir í politiska orðaskiftinum í Føroyum er, at politikararnir fara eftir persóninum í staðin fyrri eftir málinum. Teir høvdu vunnið nóg um teir brúktu meira grundleggjandi treytir og viðurskifti, ið gera seg galdandi í sínámillum gevandi samskifti, sigur Gunnleyg Durhuus.

(Brot úr samroðu við Gunnleyg Durhuus í Sosialinum leygadagin 6. februar).

Gunnleyg Durhuus, arktitekt, NLP-ráðgevi og skeiðhaldari

